

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hvá a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vásár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belküzép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DIJAK:

Egy négyszög ccentiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

ELLENZÉK.

Föl, Bécsbe!

Hajdanában, — a mikor még jobb napokat élt a magyar — hanagy dolgok intézéséről volt szó, a jelszó az volt:

Fel Budára.

Ma megváltozott a helyzet. Már régóta nem Buda várában, a magyar király székhelyén, hanem — Bécsben, az osztrák Haupt- und Residenzstadt-ban döl el Magyarországot érdeklő minden nagy és nevezetes dolog.

Azt mindenki tudja, hogy a magyar kormány tagjainak legfőbb kötelességük, s ugyszólvá elsőrendű feladatuk közé tartozik: felmenni Bécsbe és lejönni Bécsből.

1867. óta senki sem járta meg a Budapest és Bécs közötti utat gyakrabban, mint a magyar miniszterek.

Már a legmegszokottabb dolgok közé tartozik ilyen híreket olvasni az újságokban: gr. Andrássy Gyula, Lónyay Menyhért, Bittó István, Tisza Kálmán, gr. Szapáry Gyula, Wekerle Sándor rövid tartózkodásra — Bécsbe utaztak.

Ez volt eddig.

Most már a hír így szól:

„Br. Bánffy Dezső miniszterelnök néhány napi tartózkodásra ma este — Bécsbe utazott”.

De hát mit is keresnek tulajdonképpen a magyar miniszterek Bécsben? És voltaképpen mért járkálnak annyiszor az osztrák fővárosban?

Hát egyszerűen azért mennek oda, mert Magyarországot a közösügyes politika egészen Bécsnek a gyámsága alá helyezte. És mert ebből kifolyólag Magyarország, mint gyámság alá került kiskoru a főgyámhatóság — vagy is Bécsnek hire, tudta és beleegyezése nélkül egyáltalán semmit sem tehet, hát a magyar minisztereknek lépten-nyomon meg kell jellenniük a főgyámhatóság előtt és ott előhozakodni országunk ügyes-bajos dolgaival és beleegyezést kérni arra, hogy ezt vagy amaz elhatározassuk; ezt vagy amaz megcselekedhessük: vagy pedig abba hagyassuk.

Most Bánffy Dezső lévén Magyarország ügyeinek intézője, igen természetesen neki kell már most megtenni az utat Budapesttől-Bécsig és neki kell a főgyámhatóságtól esetenként engedélyt kérni arra, hogy Magyarország a saját sorsa felett valamit elhatározhas-

son, vagy a maga érdekében valami üdvöset és hasznosat megcselekedhessék.

Hogy in specie épen most mért ment fel az új kormány feje Bécsbe — azt bizonyossággal nem tudjuk, de sejtjük a következőket:

Első dolga lesz most báró Bánffy Dezsőnek rendvenni az összes főhercegeket. A kit odahaza kap — bevezeteti magát magas színe elébe és meghajtja magát előttük az udvari etikette szabályai szerint. A kit nem kap odahaza, a lakájnak leadja a bilétjét, úgy a mint dukál.

Azután sorba járja az osztrák és a közös minisztereket és bejelenti nekik, hogy Wekerle helyett ezentúl ő vele álljanak szóba.

Azután megjelenik a felség előtt is, mert úgy illik, hogy mikor magyar miniszter Bécsben időzik, arról a felséges ur tudomással bírjon, s rendelkezessék vele, ha szükségét látja.

No, még ezek után tán ellátogat valamelyik színházba is, hogy a nagy publikum is megismerje Magyarországot legújabbban feltűnt napját és gyönyörködje jól kiélezett homlokcsontjában és gondosan kihegyezett bajuszában.

Közbe talán megpuhit néhány Bécsben lakó magyar főrendit, hogy a mit megcselekedtek Wekerlével szemben azt ne tegyék többé, mert akkor ugyanabba a bajba jut a mibe Wekerle került.

És mikor mindezeket szépen végig csinálta, akkor néhány nap mulva a félhivatalos újságokban ez a híreszt olvasható: „Báró Bánffy Dezső miniszterelnök a ma esti gyorsvonattal Bécsből Budapestre érkezett”.

Azt, hogy mit csinált Bécsben, már nem is írják meg, mert azt mindenkinek tudnia lehet.

Hát mindez igen szép és lendületes dolog.

De mi országunk és nemzetünk érdekében jobb szeretnők, ha egyszer már vége szakadna a magyar miniszterek bécsi utazgatásainak és következne el az az idő, a mikor a független és önálló Magyarország dolgait a magyar király székvaróságban fogják elintézni, s Bécsbe csak akkor menjen a magyar, ha kedvére akarja kimulatni magát a kedves Bécsiekkel.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. Január 25.

I. Napoleon és Mária Lujza.

Sajátos érdeke van egy épen most megjelent emlékiratnak, melyet Durand özevgye írt. Durand tudnivaló a nagy korzika dícső tábornoka volt. Neje pedig I. Napoleon második feleségének volt udvarhölgye, ő fogadta a császárnét Párisban s csak akkor maradt el tőle, mikor Mária Lujza hazájába visszatért. A szerző emlékeit egyelőre csak családjá és barátai szűk körének szánta. Azonban hivatalos személyek is betekintettek a kéziratokba s egyes részeit forz alakban hozták a nyilvánosság elé. Így határozta el magát a tábornokné, hogy emlékeit saját alá rendezi, de meghalt, mielőtt e könyv megjelenhetett volna. Nehány napja, hogy megjelent s rendkívül gazdag a Mária Lujza és I. Napoleonra, valamint a francia udvar férfiai és nőire vonatkozó intim közleményekben.

Mária Lujza külső megjelenésére vonatkozó, eddig ismert értesítések igen különbözők. E bizalmas nyilatkozat Metterniché: „Arca inkább rút, mint szép; de jó növést s ha kicsipi magát, még jól is fest.” Durand özevgye hízelgőbb képet ad Napoleon feleségéről: „Mária Lujza — így ír — férjhezmenetele alkalmával 18 és fél éves volt; tartása feleséges; járása nemes; tele fénnel és üdösséggel; haja szép szőke; szemei kékek s élénkek; keze, lába modellnek való, a kellett-

nél nagyobb embonpoint-já, melyet azonban Franciaországban hamar elveszített”. Képzelné sem lehet kellemesb s kedvesebb arckifejezést, mint az övé, ha otthon volt s jól érezte magát. De a nagy világban, kivált pedig Franciaországba érkeztekor veleszületett tartozkodó természete kiült arcára, melyet aztán sokan dőllynek magyaráztak. Házasságuk három első hónapját a császár egészen Mária Lujzánál töltötte. A legsürgösebb ügyek alig szakíthatták el társaságából. Napoleon, ki a munkát szenvedélyesen szerette, ki minisztereivel gyakran nyolcz-tíz óra hosszat munkánl ült, fáradtság nélkül, ki titkárait halálra fárasztotta, most az általa kitűzött minisztertanácsba néha két órai késedelemmel érkezett meg. Magánkihallgatást alig adott; kiket csak elkerülhetett, elkerült s többszörös figyelmeztetésre várt, míg az okvetlen szükséges fogadásra elhatározta magát.

E változás mindenkit meglepett; miniszterek panaszkodtak, az udvaroncok pedig mondogatták, hevesebb a császár szerelme, semhogy sokáig tarthatna. Egyedül a császárné nem kételkedett érzelmei állandóságán. Napoleon ez időben igen vidám volt. Bizalmas embereit szerette fülön vagy arcon csipni; ezt tette Duroc marsallal, Berthierrel, Savary-val és segédeivel. A szerző jelen volt egy alkalommal, mikor Napoleon is ott volt felesége toilettejénél; ingerkedett vele, megcsippte nyakát, arcát. S ha a császárné megharagudott, áttölte, csókolta s kis boldogjának hívta. A béke hamar helyreállt.

A császár ritka jó kedélyű volt. De fontos ügyekben más akaratot nem tűrt.

Politikai hírek.

Báró Jósika Sámuel ő felsége személye körüli miniszter Bécsbe tevéen át lakását le fog mondani az erdélyi kath. status gyűlés elnökségéről.

Kossuth Ferenczet a dunaszerdahelyi kerület függetlenségi választói felkérték, hogy Erdélyi S. igazságügy miniszterrel szemben a jelöltséget vállalja el.

Az első javaslat. A Bánffy-kormány tegnap terjesztette elő az első javaslatot a képviselőházban. Lukács László pénzügyminiszter volt deszignálva e tisztségre, a ki feladatának meg is felelt, előterjesztvén a törvényjavaslatot, mely szól az 1892. évi közös szármadásra alapított végleges leszámolás szerint Magyarország terhére mutatókozó tartozás fedezéséről és az 1894. évi köztöszügi kiadásokra Magyarország által pótlólag fizetendő összegről. A javaslatot a pénzügyi bizottsághoz utasították.

A képviselőház munkarendje. A kultusz-budget letárgyalása után, mely előreláthatólag több napot fog igénybe venni, mint értesülünk, a kormány nyomban az indemnitát akarja megszavaztatni, utána az ujonczosásról szóló törvényt. Ezek letárgyalása után folytatják csak a költségvetés részletes tárgyalását és pedig a következő sorrendben: a honvédelmit, az igazságügyit s végül a pénzügyi tárcza költségvetését. Ha még idő marad: a közigazgatási bíróságról szóló törvényjavaslatot fogják elővenni.

Minisztertanácsot tartott — szerdán délután — az új kabinet. A minisztertanács azon kérdésekkel foglalkozott, melyek a közoktatási költségvetés tárgyalásának folyamán a képviselőházban esetleg fölmerülhetnek s a melyekre a kormány nevében válasz lesz adandó.

A t. Ház.

Budapest, jan. 24.

A mai ülésen az elnöki előterjesztések után azonnal megkezdették a közoktatási tárcza költségvetésének tárgyalását.

Fenyvesi Ferencz előadó rövid beszéd kíséretében ajánlotta elfogadásra a javaslatot.

Ekkor a jegyző Wlassics Gyula vallás- és közoktatásiügyi minisztert hita fel szólásra.

A miniszter már az előadó beszéde alatt közfigyelem tárgya volt. Erősen meglátszott rajta az izgatottság;

Másként pedig szerette, ha ellentmondtak neki s gyakran ingerelte neje udvarhölgyeit, hogy vele disputáljanak. S ha a fiatal nők aztán megharagudtak, vagy a vita hevében elszólták magukat, nagyokat nevetett. Mikor egyszer a császárné szobájába ment, egy fiatal hölgyet M. kisasszonyt találta ott, ki hátat az ajtnak fordulva, nem vette észre a belépő császárt. Egyenesen felé tartott s hátulról befogta a kisasszony szemeit. A kisasszony, ki az udvarnál mást a császárné orvosán, Bourdiern-n kiült senkit sem ismert, ki e bizalmasságra feljogosítva érezhette volna magát, egy percig sem kételkedett, hogy ő a tréfáló. „Legyen már vége, Bourdier ur”, kiáltott fel, „hát azt hiszi nem felismertem kövér, rut kezeiről?” A császárnak nagyon szép kezei voltak s miközben levette kezeit így szól: „kövér, rut kezei, valóban kisasszonyom, önnek nagy igénye vannak”. Az udvarhölgy zavarában ki futott a szobából. Egy más alkalommal Napoleon egy az asztalon fekvő igen finom csipkével gazdagon diszitett zsebkendő tálalt s kitergetve azt, kérdé a császárnétól, hogy menynyibe került egy ilyen zsebkendő. „Nyolczvan vagy száz frankba” volt a válasz. „Ha én első hölgy volnék — szóló Napoleon — minden nap ellopnék egyet.” „Szerencse Sire — szól Durand tábornokné, — hogy mi becsületesebbek vagyunk, mint fölséged.” A császár jót nevetett a válaszon.

A császárné lebetegedése idején a hercegné fáradhatatlan gondossággal volt Mária-Lujza iránt, nála volt éjjel-nappal, a mi annál szebb volt tőle, mert a saját kényelmét

ismételten ajkához emelte a vizes poharat, kezeivel folytonosan arcát simogatta, bajuszát sodorta.

Azon kezdte beszédét, hogy mindenben magáévá teszi kitűnő elődjének, Eötvös Loránd bárónak előterjesztett költségvetését.

Ez a hang, ez a feltétlen elismerés és dicsőítése az elődöknek végig vonult az egész miniszteri programbeszédén, mely sorban osztogatta a babér-ágakat Csáky Albin grófnak, Eötvös Loránd bárónak és Berzeviczy Albertnek.

A beszédet különben, mely kiterjeszkedett a kultusz- és közoktatási politika igen sok kérdésére, az ellenzék szimpatikusan fogadta, de a kormáypárt lanyhán viselte magát, különösen akkor, a mikor a katolikus autonomia megvalósítása céljából kongresszus összehívását és a kongrua rendezését is ki-látásba helyezte.

Áttérve a közoktatási kérdésekre nem nagy tetszéssel találkozott az a kijelentése, hogy a felekezeti népiskolákat nem tartja államosíthatóknak.

— Mert nem akarják a szászok! jegyzé meg nagyon találóan Polónyi Géza.

A miniszter aztán bejelentette a közoktatásiügyi tanács reaktívalását, kitért a tanárhiányra, mely főleg a szerzetes rendek iskoláiban ölt nagy arányokat, a jogakadémiák nagyon is akut kérdésével foglalkozott.

— Az életképeseket fejlesszük, a nem életképeseket pedig pusztuljanak! így fejezte ki a miniszter véleményét ezen az ügyben.

Nagyon hosszasan beszélt Wlassics Gyula az egyetemekről, egyetemi tanár korában szerzett tapasztalatait akarva érvényre juttatni, meglehetősen derűtséget keltve azon kijelentése által, hogy az egyetemi tanárok legfeljebb az osztálytanácsosságnál végzik pályájukat.

— Ott van Szilágyi Dezső, Wlassics Gyula, Láng Lajos, Eötvös Loránd, Pulszky Ágost, Plósz Sándor és a többi! hangzott az ellenzéki padokról a válasz.

A miniszter ezután többé kevésbé tárczájának minden egyes kérdésére kiterjeszkedett; legkevesebbet beszélt aránylag az egyházpolitikai kérdésekről: mindössze annyit mondott beszédje bevezető részében, hogy végzetes politikai hibának tartaná a szavakhoz való merev ragaszkodást, ha ily módon a felekezeti érzékenységet, az országgyűlés másik házának aggodalmát, ki lehetne békíteni, illetőleg el lehetne oszlatni.

A kormány tehát kész bizonyos engedményekre a hátralevő két egyházpolitikai javaslat terén.

Mikor Wlassics Gyula körülbelül háromnegyed órányi beszéd után fáradtan helyére ült, többen meggratulálták.

mindenekfölött szerette. A császárné nehezen szült. Egész éjjel kínlódott s csak reggeli 5 órakor szenderedett el, Dubois, a házi orvos azt hitte, hogy a szülés még soká lesz, megmondta azt a császárnak, ki eltávozott, hogy megfűrődjék. Alig ül bele a kádba, mikor az orvos jó s azt mondja, hogy a szülés ideje itt van, azonban igen nehéz és veszélyes lesz s ő nem mer jót állani, hogy megmentheti-e az anyát és gyermekét. „Csak az anyára gondoljon s ne kiméljen semmi fáradságot”, volt a Napoleon válasza. Valóban kínos szülés volt, melynek lefolyása fél órába került. A csaták császára, ki a golyók közt nem reszkedett, 5 percig nem tudott bent maradni a szülőszobában. Kiszabadította jobbát a császárné kezéből, ki belé kulcsolódott s halotthalványan, ingatag léptekkel hagyta el a szobát. Mihelyt a gyermek megszületett, a császár visszasietett feleségéhez s elhalmozta édeskedéseivel. A gyermek 7 percig semmi életjelt nem adott magáról, Napoleon egy tekintetet vetett rá, halottnak hitte, egy szót sem szolt, csak a császárnéval foglalkozott. Végre sikerült életre költöni a gyermeket, felsikoltott s a császár tulboldogan ölelte magához...

Jozefina idejében sokat beszéltek a császár kalandjairól, kivált két híres színésznővel. 1806-ban egy lengyel nőt, Valeska asszonyt ismerte meg, kit nagyon megszeretett. Mindig barátsággal és becsüléssel emlékezett meg róla, még viszonyuk felbontása után is. Az asszony is megindító jeleket adta ragaszkodásának. Lemondása után Fontainebleauba ment, hogy tőle búcsút vegyen; de a mint meghallotta, hogy Mária Lujza nem követte

Kiss Albert fejtette ki ezután hosszabb beszédében a függetlenségi és 48-as párt álláspontját a miniszteri programjával szemben, főleg a népoktatás hiányosságaira mutatva rá, végül pedig kijelentette, hogy a költségvetés tételőit megszavazza, de ez nem jelenti a bizalmat a miniszter politikájára iránt, mint hogy Wlassics Gyulának tantügyi politikáját, ebbeli ténykedéseit még senki sem ismeri.

A kormánypárt részéről Sréter Alfréd szólalt fel, hogy megokolja bizalmát a miniszter és programja iránt. Nem éppen nagy figyelem közben fejtegette nézeteit, Szilágyi Dezső elnök többször volt kénytelen csendet kérni a képviselőktől.

Sréter beszéde után Szilágyi Dezső öt perces szünetet adott, a melyet már sokan a miniszteri ekszpozé után kívántak; akkor azonban az elnök nem volt erre hajlandó.

Szünet után Polónyi Géza mondott nagyon sikerült beszédet. A miniszternek azon kijelentésére, hogy a hátralevő két egyházpolitikai javaslat tekintetében nem fognak a szavakhoz ragaszkodni, azt válaszolta, hogy ez a mondas oly határozatlan, oly széles latitudoét enged meg, hogy abba a felekezeti-népkülség elejtésétől a revizióig minden befér. Nem szeretné, ha egy, az elkeresztelési rendelethez hasonló intézkedéssel akarnának segíteni, éppen azért azt kívánja, — hogy a kormány határozottan és világosan nyilatkozzék.

Az egész ellenzék helyesléssel fogadta szavait.

Polónyi Géza ezután, mint a katolikus autonómiának egyik legkiválóbb ismerője — s ezt ma Wlassics miniszter is elismerte — hosszasan és nagy alaposággal mondta el nézeteit a miniszter által jelzett és vallott álláspontra.

Örömmel fogadja, hogy a katolikus autonomia kérdése a programba felvétellett, ha ezt az előző kormány megteszi, az egész egyházpolitikai harc enyhébb lefolyású lett volna, s most talán nem kellene a felizgatott kedélyek lecsillapításáról tanácskozni.

Azt azonban sokkal jobb szeretne volna, ha a miniszter a helyett, hogy másokkal tanulmányoztatja, maga tanulmányozta volna a katolikus autonomia ügyét.

Ezután kifejtette Polónyi azt, hogy milyen ne legyen a katolikus autonomia, majd így szolt.

Az autonómiát létesíteni kell, ha lehet a püspökökkel egyetértőleg, ha nem lehet, azok ellenére is. Ezt a katolikusok érdekei követelik, a kik pedig mindig jó hazafiak és türelmesek voltak.

Elbába, fiával együtt a császár után ment, hogy ott lakják s vele barátságos érintkezést tartson fenn; ebbe meg a császár nem egyezett bele. Nem akarta bosszantani feleségét, hogy közelében oly nőt tart, kit egykor szeretett. Mig Mária Lujzával élt, hűtlenség vádja nem érthette. Iránta mindig a legnagyobb figyelemmel volt. De sokszor panaszkodott, hogy a császárnénak kevés gondja van rá, hogy szeretetreméltó legyen és hogy tessék. Megszokva Jozefina megnyerő lényét és kecséit, igen élénken nélkülözötte azok hiányát Mária Lujzánál. Nem volt meg neki a méltóságból semmit le nem vonó nyájassága, melylyel pedig Franciaországban hamarabb meg lehet nyerni a tömeget, mint bármilyen mással.

Annnyira ismert volt a császárné fagyos természete, hogy fia irányában is az maradt. A fiatal Napoleon jobban is szerette „Maman Quion“-t, gouvernanteját, a hogy tudnillik Montesquieu asszonyt hívta, mint anyját; erre meg a feltékenység fogta el a császárnét. A császár valahányszor csak látta a gyermeket, karjaiba kapta, simogatta ingerelte, játszott vele, tükör elé tartotta s minden bohóságát elkövetett vele. Reggelizés közben a gyermeket ölébe vette s ujját a lébe mártva, azzal szoptatta a gyermeket, vagy bekente vele po-fácskáját. A gouvernante duzzogott, a császár nevetett, a gyermek pedig örömmel engedte át magát apja lármás, vidám szeszélyeinek! Egyszer a gyermek egy gyászba öltözött szegény asszonyt látott gyermekestül a Tuellirák kertjében.

Azt kérdi, miért van a gyermek feke-

— Nem mindig! zúdul Thaly Kálmán!

— A laikusok mindig! felel vissza Polónyi!

— Nem áll! Ott van Esterházy nádor és a többiek! kiált izgatottan Thaly.

Nagy zaj keletkezik. Az ellenzék eljemez, az elnök csenget. Közben kihallatszik Polónyi szava:

— Nem egyesekről, hanem az összességről kell ítélnünk! A katolicizmus mindig védbástya volt a hazának.

Ebben a pillanatban Vajay István odalép Thaly Kálmánhoz és hátulról átkarolja. Thaly ijedten tiltakozik és a ház zajos kacagása befejezi az incidenst.

Polónyi ezután kifejtette, hogy mennyire szükséges a népiskolák államosítása s felvilágosítást kér e tekintetben a kultuszminisztertől, mert mai programjából nem lehet megtudni, hogy vajjon hiva-e az államosításnak, azután a tanfelügyelői intézmény bajairól és a népoktatás hiányosságáról beszélt még nagyon részletesen Polónyi és a függetlenségi és 48-as párt zajos helyeslése s éljenzése közt tette magáévá Kiss Albert azt a kijelentését, hogy a költségvetést elfogadják, de a miniszter iránt bizalommal nem viseltetik.

Thaly Kálmán szólt most személyes kérdésben szavai félremagyarázása címén, mikor azonban hosszabb történeti fejtegetésekbe bocsátkozott, az elnök rácsengetett és így szólt:

— Azt hiszem a képviselő ur már eléggé visszamagyarázta szavait, különben is lesz még alkalom szólani!

Thaly Kálmán leült és Polónyi rövid viszonzása után Tóth Aladár beszélt még röviden a költségvetés mellett, mire Lukács László pénzügyminiszter teljesítette elő törvényjavaslatát, a vita folytatását pedig Szilágyi Dezső elnök indítványára háromnegyed két órakor holnapra halasztották.

Bánffy Dezső Bécsben.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök szerencsésen keresztül esvén a bemutatkozási vitán, fogadta az Erzsébetváros külterületének tisztelgő küldöttségét. Hinni lehetett, hogy e két határpont között az ürességek ki vannak töltve s elvégeztettek a bemutatkozási szertartások.

De a magyar miniszterelnöki cerimóniában nem csak a parlament van benne, hanem ott van még Bécs az ő közös és osztrák miniszterivel, öhercegeivel és udvari méltóságival.

Ugy hisszük, hogy ha br. Bánffy Dezsőben el is aludt a régi közjogi ellenzék, még a balközépi is ébredne, mikor erre az utjára indul.

Mert báró Bánffy Dezsőnek, a magyar miniszterelnöknek, a magyar főurnak mégis csak nehéz udvari formák szerint tetszést aratni Bécsben.

Erre pedig szüksége van. Szüksége van felfelé és lefelé egyaránt. Mert a magyar mi-

niszterelnök pozíciója a bécsi Hofburgban van.

Ide záródik most báró Bánffy Dezső a régi jó balközépi, a mint ezt annak idejében Tisza Kálmán is megtette.

Holnap indul a magyar miniszterelnök erre az utjára, a melyben mi szeretőnk csak az udvariasság tényét látni.

De félé több lesz benne: a hódolat és megjuhaszkodás.

A paktum.

A szász lapokban mar megtermettek a Bánffy ur paktálási kedvének gyümölcsei. Igen érdekes például a „Bistritzer Zeitung”-nak Bánffyról írott cikke, melyből kivesszük a következőket:

Képtelen lévén arra — írja a „Bistritzer Zeitung” — hogy egy modern államférfi magas hivatását etnikailag felfogja s nélkülözve minden melyebb jogi vagy közgazdasági műveltséget, csakis mértékelt becsvágyal bír és ez megtálatja vele mindig azokat a kis eszközöket, melyek céljaihoz vezetnek. Ezeknek az alkalmazásában nem éppen válogat, ravasz, mint senki más, fáradhatatlanul tevékeny is e mellett, ha szükségét látja oly határtalanul kiméletlen, hogy semmit sem tart magára néve kötelezőnek.

Röviden, ő egy nagyon is moderna stréber, ki semmit sem tart elérhetetlennek, ha komolyan el akar valamit érni. Ha egyszer fölkapaszkodott a rég óhajtott miniszterelnöki székbe, akkor mindent, hangsúlyozzuk, mindent meg fog tenni, hogy azt is megtarthassa.

Hogy Bánffy tovább mit akar, ezt senki sem tudja, akár milyen ígéretet vagy programot adott is, mert Bánffy nem az a férfi, ki programmok által nagyon feszélyeztetné magát. Bánffy a miniszteri székben ugyanaz marad, mint a minő főispán volt: a nemzetiségek üldözője és mindenek ellensége, a mi nem magyar! Micsoda jogvédelmet várhatunk olyan miniszterelnöktől, ki midőn mint főispán, egyik kreaturáját helyezte Beszterce-Naszód alispáni székébe s midőn az ellen az erőszakos eljárás ellen egyik bizottsági tag tiltakozott, Bánffy mindaddig megvonta tőle a szót, míg az új alispán letette az esküt.

Ekkor Bánffy gunyosan odakiáltott a tiltakozóknak: Most tessék beszélni! Bánffy egy alkalommal ezt mondá egy gyűlésen: Igaz, hogy önöknek igazuk van, de az én kezemből van a hatalom. Ilyen kormányzások elvekkal fog az új kormányelnök uralkodni és bizonyára meg fogja valósítani, a mit a főispáni székéből való távozásakor mondott: „A szászokat csak akkor lehet meggyőzni, ha moráljukat tönkreteszük.” A viszonyok ily ismerete a legnagyobb bizalmatlansággal tölt el az új kormány ellen. Ezzel a kormánnyal nem mehetünk és teljesen lehetetlen, hogy csak egy szász képviselő is megmaradjon ebben a kormánypartban, melyet ez a miniszterelnök vezet!

*

— Oh, édesem — mondá szenvedélyes hangon — kegyetlenség, hogy neked ily kegyetlen kell dolgoznod, hogy mi ily szégyenke legyünk és hogy az a leány — én soha sem szerettem Klárát, és soha sem éreztem iránta úgy, mintha a családkhoz tartozna — hogy az a leány örököljön mindent és te semmit!

— Alan nevetett e beszéd felett s gyöngéden veregette meg az anyja vállát.

— „Anyám, ne emésze magát e régi sérelem felett!” — mondá. Azt hiszem, hogy az anyám nagybátyjának joga volt hozzá, a saját vagyonát annak hagyni a kinek akarta. Annyi bizonyos, hogy nem volna ellenemre ha a Klára helyébe volnék, de mi haszna a hold után epedni, vagy lehetetlenségeket kívánni.”

— Ekkor az anyád azt mondta — s a Klára hangja nagyon kemény és fagyos lett.

— „Alan az nem volna lehetetlenség! Van egy módja” — anyád nem fejezte be rögtön a mondatát, de mohó tekintettel nézett a fiára.

Azt hiszem, hogy nem illett tőlem hallgatóni — folytatá Klára, ajkát felbigyesztve — de nem akartam jelenlétemet épen akkor tudtokra adni.

„Van egy módja; feleségül vehetnéd Klárát” — mondá az anyád. Ekkor Alan borzasztó gunyosan nevetett. „Kopetna királyné allazza le magát egy koldushoz! Köszönöm szépen de nem kívánom!” — Hiszen anyám, én nem venném el azt a leányt ha — Alan nem végezte be a mondatát, mert valaki szólította s anyáddal együtt mentek ki a szobából. És most már tudod, hogy az Alan irántam érzett ellenszenvéről miért vagyok meggyőződve — tévé utána Klára fel sem vevést színelő hangon.

Cecil komolyan nézett rá.

— Én nem azt a következtetést vonom ki belőle — válaszolá pillanatnyi habozás után.

— Nem-e? — mondá Klára a szemöldökeit felvonva. — De én azt vonom ki belőle,

A beszttercei szász kerületi választmány ma tartott ülésében hozzájárult a szébeni kerületi választmány határozatához, melynek értelmében a kerület országgyűlési szász képviselői utasítást kaptak, hogy a szabadelvű párt kebelében maradjanak.

A magyar föld eladósodása.

A magyar föld eladósulása fokozatosan de annál biztosabban halad előre. Ennek bizonyosságát idézhettük a Magyar Compass 1893. és 1894. évi folyamából vett következő adatokat:

1891 végén a M gyarországban létezett öt földhitelintézet jelzálogkölcseinek összege 215.7 millió forintot tett ki. A budapesti bankok és takarékpénztáraké 145 milliót. Ezzel szemben 1892 végén a földhitelintézetek hipotékáris kölcsönei már 261 millióra ragtak. A budapesti bankok és takarékpénztáraké pedig 194.8 millióra.

1891 végi Magyarország bankjai, hitelintézetei és takarékpénztárainak jelzálogilag biztosított követelése meghaladták a fél-milliárd forintot, azaz kitétek 509.6 milliót, míg 1893. évi végén nem kevesebb mint 639 milliót; tehát az emelkedés két év alatt 130 millió forint. Összehasonlítva ezen adatokat az 1889 évre vonatkozókkal, ama bizonyára szomorú eredményre jutunk, hogy Magyarország földbirtokára éveken 60—70 millió új teher hárul.

A mi természetesen még nem minden, mert hiszen a megánkölcseink ebben foglaltva nincsenek. Vagyunk ehhez azt, hogy a magyar állam adóssága jóval meghaladja a két milliárd forintot, előtünk fog állani a helyzetnek az a képe, mely ha nem is pontos, de sokkal inkább megközelíti a valóságot, mint az, melyet serény tollu magasztalói a jelen pontoknak hazánk anyagi emelkedéséről és felvirágzásáról festenek.

A mi szemünkben írja a „H—k” bármit mondjanak is mások, a mindinkább eladósodó földbirtok, a földbirtokos osztály anyagi fogyását, függetlenségének apadását jelenti.

És ha így folynak a dolgok, pedig változatra ugyan kevés reményünk van, akkor egy szép napon a túlterhelt föld megtagadván a szolgáltatást, el fognak bukni a gazdák, de velük együtt a milliók urainak nagy része is.

Az önkéntesek rangfokozata.

A közös hadügyminiszter a következő rendeletet teszi közzé:

Azon 10 éves önkéntesek, a kik a tartalékos tisztségvizsgát jó sikerrel letették és képességük alapján előléptetésre igényt tarthatnak, a szolgálati év lefolyásával ezimzetes örörmesteri rangot nyernek. Azon önkéntesek, a kik ténylegesítették a béke létszámába, azok pedig, a kik tartalékba mentek, a hadi létszám szükségletének megfelelőleg léptetnek elő a tiszti rangfokozatba.

Erre vonatkozólag még a bécsi N. Fr. Pr. is megjegyzi, hogy a közös hadügyminiszter fenti rendelete nem felel meg a véderő törvény értelmének, a mely egyenesen kimondja, hogy azon önkéntesek, a kik letették a tiszti vizsgát, de a létszám betöltése folytán nem nevezetnek ki a hadnagyokká, kadét tiszthelyettesekké léptetgetnek elő.

A közös hadügyminiszter rendelete örmesteri rangot biztosít csupán az ön-

— Nem, én nem teszem azt. Klára, sohasem fordult meg a fejében, hogy egy szégyen, de büszke férfi — és Alan nagyon is büszke — vonakodhatik szerelmet vallani egy nálánál sokkal gazdagabb leánynak épen szégyensége miatt? — kérde Cecil.

— Én nem ezt tapasztaltam. Tizenkilenc éves vagyok, és kilenc házassági ajánlatot kaptam — válaszolá Klára. Kéröm közlül nyolcz szégyény volt, és ezek azt gondolták, hogy az én vagyonommal nagyon célszerű volna a saját vagyoni állásukat helyre hozni, s készek voltak — mintán elkerülhetetlen volt azt tenni — a vagyonomra ráadásul, engem is elvenni! Lehet, hogy Alan becsültebb a többinél. Ő ellenszenvet érez irántam, és nem restell azt előttem kimutatni.

— Ej, ne beszéljünk többet e tárgyról! mondá türelmetlen mozdulattal.

— Cecil, folytatá kevés szünet után — mond meg nekem, igaznak találod-e, a mit a napokban az anyadtól hallottam, hogy arcban és modorban egészen eltűntem a Crosbyoktól?

— Te rest portéka, ébredj egy kicsit! Nézz reám figyelmesen s lássuk ha vajjon tudsz-e bennem valami hasonlatosságot — legyen az bár mily csekély, a család valamelyik tagjához, felfedezni — folytatá a leány kedvesen nevetve.

Cecil hosszasan és elgondolkodva nézett rá, aztán mosolygott és a fejét rázta.

— Nem édesem, egy cseppet sem hasonlítasz — válaszolá határozottan. Te sokkal szebb vagy, oh azért felesleges elpirulni, te tudod hogy az igaz, tudod, hogy a Crosbyk sohasem voltak híresek a szépségükről, s valóban nem tudom elképzelni, hogy klaszikus vonásaidat, sőtét ibolyaszínű szemeidet, s gyönyörű bronz-színű barna hajadat, mely az árnyékban oly sötét, s a világosságban olyan, mintha aranyporral volna behintve, kitől örökölted?

— Lehet, hogy kicséréltek a születésemkor! — jegyzé meg Klára egész tréfásan.

kénteseknek. Bizonyosan sok port fog még Krieghammer lovag fenti önkényes rendelete felverni, annál inkább, mert a közös hadügyminiszter a delegáció magyar tagjait még csak tavaly biztosította, hogy azon önkéntesek, kik nem nyernek tiszti rangot, — valamennyien kadét-tiszthelyettesek lesznek.

A villamos világítás Kolozsvárt.

Kolozsvár, jan. 25.

A villamos erő, ha Kolozsvárra szerencsés kiindulással vezetettük be, a város előnyös fekvésénél és egyéb viszonyainál fogva hatalmas lendületet adhat az iparnak és ezzel kapcsolatban a kereskedelemnek is. Előmozdítója lehet a legnagyobb foku anyagi jólétnek s a város felvirágzásának. A háztartásban pedig tűz- és életbiztonságot, kényelmet és tisztaságot nyújthat. Az utcai közlekedésben a minimumra redukálhatja a baleseteket és szerencsétlenségeket az által, hogy könnyen és kényelmesen kezelhető és szabályozható olcsó hajtórőt szolgálhat.

Vizont, ha az első lépést elhibázzuk oda jutunk ezzel is, hogy a villamos erő egy nem jövedelmező, drága fényűzési cikké válik, a mely a helyett, — hogy a közönség érdekeit előmozdítaná, újabb adót rő annak minden oldalról megterhelt vállaira.

Nagyon kell tehát ügyelnünk arra, hogy ha már alkotunk, jó l a k o s s u n k. Ha hatalmunkba tudjuk keríteni ezt a „földiekkel játszó” hatalmas égi erőt, azzal drága pénzért ne csak p a r á d é z z u n k, hanem azt munkába foghassuk. Cipzeltecsünk vele terheket, vontassunk kocsiakat. Hajtassunk apróbb, nagyobb ipari- és nyomda-gépeket, végeztesünk vele szellőztetési, tisztogatási munkát, alkalmazzuk sokféle mechanikai teendőkre, és kényszerítsük reá, hogy olcsó segítő társa legyen annak a szegény iparosnak, a ki azért nem tud versenyezni a külföldi iparcikkokkal, mert nem állithat gőzgépet, hogy azzal dolgozzék, kisebb gépre pedig nem rendelkezik olcsó hajtórővel.

Nagyon sok munkára előnyösen beállítható a villamos erő az esetben, ha könnyű szerrel és olcsón juthatunk hozzá.

Olcsóság! ez a fődolog ma már. Ügyelnünk kell tehát, hogy ne a villamos erő adóztassuk meg, mert akkor megakadályozzuk azt, hogy a villamos erővel produkálni lehessen, hanem mindenképen modítsuk elő, hogy az iparos és gyáros eme segítő társa elfoglalhassa helyét a gyárakban és műhelyekben, új iparágakat teremtsen, új lendületet adjon a szegényesen nyomorgó műhelyeknek, élénk forgalmat az iparcikkoknak. Ekkor nőni fog a polgárok anyagi jóléte és tetemesen növekedni fog az adózó képesség s mit nyerne a város a villamos erő adójában, tíz annyi fog nyerni a felvirágzott iparágak, üzletek s a produkált iparcikkok után befolyó adóban.

A szerdai villamossági gyűlésen ezek a gondolatok foglalkoztattak s miután e sorok írója 1890. óta folytonosan sürgette a villamos erő behozatalának kérdését s azt a saj-

tóban állandóan napirenden is tartotta, most a mikor eljutottunk odáig, hogy a villamos erő behozatalának ügye végmegoldást nyerhet, helyén való lesz belepillantani az eddig folytatott működés ante-aktáiba, hogy egy részről a közönség megérdemelt elismeréssel adózhasson azoknak a férfiaknak, a kik nem kimélték időt, fáradságot, hogy szakértelmük és ismereteik felhasználásával ezt az ügyet előre vigyék, másrészt pedig belepillantva a szerződésekre is, tisztában lehessenek a kérdés jogi oldalával is.

I. Az első mozgalom a villamos erő behozatalára.

Az első mozgalom arra az időre esik, a mikor újabb felfedezések segítségével az erő átvitel módját megtalálták s ezzel vasuti koscsik, gépek hajtására a villamos energiát alkalmazni kezdték s kiállítások létesültek a külföldön a villamos erő használatának bemutatására.

A nyolczvanas évek elején az egyetem férfiai egy munkát dolgoztak ki, a melylyel kimutatták, hogy a nagymalom utcai kis-szamos vízi ereje közúti vasutat is hajtana, használható volna ipari erőre és világításra is, ha e célra megfelelő berendezésekkel villamos energiává átalakíthatnák.

A kérdés már a gyakorlati megoldás stádiuma felé haladt, a mikor az egész dolog mozgatóját, Szűsz Nándor egyetemi mechanikust a miniszter kinevezte a Budapesten létesített állami mechanikai tanmúhely igazgatójává. A nagyszűk kis emberke itt kellett, hogy hagyja kedvenc tervét, melynek megoldásán egész lelkesedéssel csüggött. Eltávozása után senki sem bolygatta többet egész évtizeden át ennek a tervnek a megoldását. Pedig ha a helyi pénzintézetek már improduktív befektetések helyett erre áldoztak volna tőkét, ma nemcsak virágzanának, hanem virágzó ipart és forgalmat terjesztettek volna Kolozsváron.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, január 24.

— A kolozsvári népkonyha bizottsága, mely jótékony működését még a múlt évi december 1-én kezdte meg jótékony munkálkodását és ez időtől óta naponta sok éhező- és szűkölködőt lát el meleg — tápláló étellel:

Ez uton is nyilvánosan elszámolja azon szíves adományokat, melyek részint pénzben, részint természetben kezeikhez befolytak egyes jótékony adakozók szíveséből.

Pénzadományokat tettek:

Gróf Mikes Leopoldin 5 frt.

Gróf Bethlen Sándorné 5 frt.

Trandafir Miklósné 10 frt.

Deák Pálné ivén:

Dr. Hám Sándor 2 frt.

Deák Pálné 2 frt.

Spann Károly 1 frt.

Zacher János 1 frt.

Stamer György 1 frt.

Kegyes rendi ház, Roznánits T., Oerényi F., Lőrincz Gábor, Schichmam E., No-

hallani. De te ah, hiába nevelsz! Egy ilyen fényes napon amilyen ez, kúnt a rózsák között és a napfényen, könnyű nevetni és csufolódni; de azért még is iértőztató gondolat ez. Soha sem megyek úgy el e régi óra mellett, hogy ne csodálkozzam, hogy vajjon az én haláloamat mikor fogja az útvesztél jelenteni, és ki fogja azt meghallani — tévé utána tűnődő hangon.

— Ha majd az enyém lesz, összevagdaltatom tűzre való fának, s végét vetek a szeszélyes útvesztélnek! — jegyzé meg Klára nyugodtan.

— Klára, te nem teszed azt!

— De igen, azt fogom tenni! — és Klára nevetett a cousinja elszőnyed arczán. Csitt — folytatá — lépteket hallok — talán Károly jön!

Hű barátjának, a segéd lelkésznek, a hosszú kabátját látom. És édes Cecil, ha ugyan szabad téged figyelemztetnem, hogy nagyon csinos bokáskádóból valamivel több látszik ki, mint a mennyit férfi szemek előtt látni engedni illik. Ah, itt jönnek ök!

A mint beszélt a kert legvégén levő ajtó megnyílt, s két fiatal ember lépett be, az egyik a fiatal lelkészek által kedvelt hosszú kabátba volt öltözve, a másik, egy kellemes külsejű magas férfi, könnyű sztrike szövetbe volt öltözve, csinos kis barna bajuszt viselt, s arczsine a szétől és naptól bronz színű volt.

Klára bámulva nézett a szürke ruhás férfira; elpirult s felvetette a fejét.

— Alan jön — ki hitte volna! És mit keres itten? — mondá.

A rózsakertet a Klára saját uradalmának tekintették — olyan szent helynek a hova az ő kegyeltebb barátain kívül senkinek sem volt szabad belépni. Alan, az utóbbi időki azon szűk körhöz tartozott, kiknek a bemenetel meg volt engedve; de a két fiatal consin között egy kis hidegség állott be, és elmult néhány hete, mióta Alan nem volt a rózsakertben.

(Folytatása köv.)

votny Endre, Wagner G., Privari Gy. kegyesrendi tanárok adakoztak 1—1 frtot.

Donogány Gergelyné urnő ivén adakoztak:

Tamási Péterné, Gy. Rosenberger Bernátné, br. Bánffy Albertné 5—5 frtot és Vikol András 2 frtot.

Ezen összegből az eddigi 123 frt. 50 krt. teszen ki.

Élelmi szereket adtak:

Szabó József 10 véka burgonyát.

Vajda Ödön 4 véka burgonyát, 4 koszoru hagymát, 4 véka murkot és más zöldséget.

Zeyk Dánielné 2 véka zöldséget.

Haller Rezsóné 4 véka paszulyt és zsiradékot.

Sárga Kristófné 4 véka paszulyt és zsiradékot.

Rothenthal Lászlóné tiz kiló szalonnát.

Br. Bánffy Lászlóné 8 és fél kiló sertéshúst.

Donogány Gergelyné 90 darab kalácsot, gr. Kornis Bertha 100 darab kalácsot, és Varga Lászlóné 1 nagy kenyeret ajándékoztak az ünnepek alkalmával.

Ezekon kívül:

Özv. br. Wesselényi Istvánné egy nagy abroszt.

Donogány Gergelyné és Kozma Ferenczné 6—6 db. kendőt és Király Gyula szintén egy nagy abroszt adományoztak a népkönyha részére.

Minden adományért a népkönyha bizottság, legnálásabb köszönetét fejezi ki ez uton a nemes adakozóknak, kik hozzájárulva és segítve a népkönyhat kegyes adományaikkal, egy-egy könnyet töröltek le a szenvedő emberiség arcáról.

Téli hideg. A sok locs-pocs után ma már ismét téli hideg következett. Konstatáljuk ezt a tényt, nehogy azt higgye valaki, hogy hideg nélkül csuszunk ki a télből. Különben még hátra van a tél egy nagy része, s így nem lehetetlen, hogy csak ezután lesz drága dolog a fűtött szoba. A mai hidegkülönben a kocsolyásoknak szerzett örömet, a mennyiben ismét tükörsimává fagyott a sétatéri tó.

Pál napja. Deák Pál, Kolozsvár város főkapitánya tegnap este nevenapja alkalmából gazdag vacsorára hívta meg tisztelőit és jóbarátjait. A felkösztöntök sorát Bíró Béla apát-plébános nyitotta meg, életvéen a házurat és kedves nejét. A kedélyes lakomán a város notabilitásai voltak jelen.

Baleset. Dr. Brandt József, egyetemi orvostanár tegnap este 6 órakor beteghez hívták Zsukra. Utközben a kocsi a rozsz hóval borított uton fölfordult, még pedig oly szerencsétlenül, hogy a kocsis azonnal meghalt. Brandt professzor gyalog ment Zsukra a beteghez, s a helyszégből mentek emberek a kocsiért. Brandt professzornak semmi baja nem történt.

Az E. M. K. E. folyó iratának januári száma most jelent meg. E füzetet a gróf Kun Kocsárdal foglalkozó cikkek teszik különösen közhírré.

A farsang. Az idei farsangon még keveset áldoztak Cárneval herceg ő fenségének. Még csak ezután következik a java. Most szombaton lesz az orvosbája azután a Dalkörök és Caszinók mulatoznak tömegesen. A farsang végén az újságírók báija kelt már is széles körben érdeklődést. Cárneval herceg udvara e szerint elég zajos és elég vigaságos lesz.

Elnök lemondás az egyetemi körben Az egyetemi kör tegnapi közgyűlésen Krenner Miklós eddigi elnök beadta lemondását. Krenner a napirend első pontjára az egyetemi tanács leiratát tűzte ki, melyben az az elnökválasztásra vonatkozó alapszabály módosítását feltételekhez kötötte: Kozma, Hunwald, Kolozsvári, Grátz, e feltételek teljesítését ajánlotta, míg Fischer Zs. az első feltételest változtatlan fentartását indítványozta. Krenner Miklós elhagyván az elnöki széket, az előbbi indítvány szellemében szólalt fel, kérte a feltételek teljesítését, a mit az igazság és méltányosság is a leghatározottabban követel. A közgyűlés többsége azonban e felajánlásnak nem adott helyett Fischer Zs. indítványát fogadta el, mire Krenner Miklós bejelentette elnöki tisztétől való visszalépését.

A „rongyos-egylet” részére újabban adakoztak: Mániás F. 50 kr, Telekiné 50 kr, Szöcs M. 2 kr, Rajtik F. 20 kr, Bojáki S. 20 kr, Kiss Sándorné 50 kr, Valaki 40 kr, E. M. 20 kr, N. N. 20 kr, Indig 20 kr, A. 10 kr, N. 10 kr, Volf 10 kr, Valaki 50 kr, Senki 20 kr, K. M. 30 kr, Pál Andrásné 50 kr, Körösiné 20 kr, Mathuber 20 kr, Bleiner 10 kr, Csengerer 30 kr, Bognár és Szántó 2 frt, Lengyel 10 kr, Létayné 10 kr, Barkóné 50 kr, Handa 40 kr, Takács 20 kr, Veszter Samu 50 kr, Beke 20 kr, N. N. 15 kr. Fogadják a nemes szívű adakozók hálás köszönetnek nyilvánítását. Kozma Ferencz elnök; Elek Gyula, titkár.

Jégünnepély. A kik a jégünnepélyen lampionos menetben részt ohajtanak venni, kéretnek, hogy a kocsolya-egyleti felügyelőnél jelentkezni sziveskedjenek. A próbák már holnap a déli órákban megkezdődnek.

Meghívó. Tisztelettel meghívjuk az „Egyetemi-kör” tisztelt tagjait f. hó 28-án

d. n. 5 órakor tartandó felytatlagos közgyűlésre. Tárgy: 1. Elnök lemondása. 2. Elnök választás. 3. Tiszviselők jelentései. 4. Indítványok, interpellációk. Kolozsvárt, 1895. jan. 25-én. Kozma Endre 1. alelnök. Pisztor Egon altitkár.

Meghívó. Van szerencsénk a tanárjelöltek segélyegyletének tagjait a f. jan. hó 26-án (szombaton) d. n. 5 órakor a 10 órakor a 10 sz. tanteremben tartandó rendes közgyűlésre tisztelettel meghívni. Tárgyak: 1., a mult gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. 2., titkári félévi jelentés. 3., pénztárnoki félévi jelentés. 4., elnök-, alelnök-, titkár lemondása. 5., indítványok, interpellációk. Kolozsvárt, 1895. január 22. Domokos Károly s. e. elnök. Szabó István s. e. titkár.

Faggyuból készült vaj. Hetenkint 5—6 métermázs faggyuból készült mü vaj érkezik Bécsből Kolozsvárra, melyet a pékek, czukrászok és kereskedők részint felhasználnak, részint a közönségnek nyersen eladnak. Ez nyilvánvaló megkárosítása a helyi és vidéki tejtermelésnek. Az erdélyi gazdasági-egetben tárgyalás alá készülnek venni a dolgot, hogy megakadályozzák a nyilvánvaló visszaélést, melyet a kereskedők és iparosok a jóhiszemű közönséggel szemben elkövetnek. Közegségügyben szempontból is intézkedni kellene e tárgyban a hatóság részéről. De legtöbbet tehet házi asszonyaink figyelme és vizsgálata, melyely elkerülheti azokat az ízleteket, a hol mü vaját árulnak.

Értesítés. A kolozsvári m. kir. Ferencz József tudomány egyetemen 1894—95. tanév második felére a beiratkozások a tanulmányi fegyelmi és leckepezés szabályozat 28. § értelmében 1895. évi február hó 1-én kezdődnek, ugyanezen hó 15-ig beárlag tartanak. A kik ezen határidőben valamely elháríthatatlan akadály miatt személyesen nem jelenhetnek meg a tanulmányi-, fegyelmi- és leckepezés szabályzat 25 §-a értelmében a fennebb megszabott határidőn belül táatoznak akadályoztatásukat igazoló hiteles okmánnyal felszerelt és az illető kar dekanájához intézett kérvényben előjegyztetésüket kikérni, s megvárakozni azt az időpontot is, a mikor személyesen megjelenhetnek s beírásukat ugy a quaesturában, mint az egyes tanároknál teljesíthetik. E határidő azonban március hó 6-án tul nem terjedhet Kolozsvárt, 1895. jan. 24.

Havasí viz. Örmmel jelentjük Kolozsvár közönségének, — hogy a városi vízvezeték táplálására a gyalui havasokról fognak vizet hozni. Felhagynak a bizonytalan mennyi és minőségű vizet szolgáltató kut rendszerrel, mely hol moslékot, hol trágya levét, hol pala izt vizet szolgáltat rendkívül költséges szivattyúzás mellett a tartományokba. Havasi forrás vizet fognak esövenken behozni. Ez egészségesebb is és olcsóbb is lesz, mert ez a viz tisztán a havasról jön, természetes nyomással fog beömleni a házsongári viztartókba nem szükséges gőz erő a felszivattyúzására.

A tervezet szerint annyi vizet fognak behozni, hogy annak mennyisége 200 évig a csövek bővítése nélkül elegendő lesz az évről évre szaporodó lakósnak.

A leszállított víz felesleges része mint hajtó erő turbina segítségével villamos erő fejlesztésére fog felhasználtatni.

E tárgyban tegnap előtt részletes tanácskozás folyt a városházán és Fabinyi Rudolf tanár, Melitskó Frigyes főmérnök, városi képviselő részletesen előkészítették ennek a tervét.

Mig a havasi viz behozatalára a vezeték kiépül, addig a jelenlegi kutakból fogják a vizet szivattyúzni a vízvezeték számára.

A „marosvásárhelyi verseny-egylet és urlovas szövetezet.” A marosvásárhelyi versenyegylet és urlovas szövetezet, február hó 10-én Marosvásárhelyt, a vármegyeház nagytermében rendes évi közgyűlést tart. Közgyűlés tárgyai: 1. Titkári évi jelentés. 2. Pénztárnoki jelentés. 3. Az igazgató választmányból sorshuzás alapján kilépő tagok helyeinek választás utjáná betöltése. 4. A folyó évi költségvetés megállapítása. 5. A nagyméltóságú földmivélségügyi m. kir. miniszter leirata alapján az alapszabályok módosítása. 6. Indítványok. Marosvásárhelyt, 1895. jan. 23. Eperjessy György titkár.

Jelmez-bazár. A Wesselényi-szobor-bizottság a Wesselényi-szobor-alap javára, részben pedig a vármegye által felállított kisedővódak szegény gyermekeinek felruházására 1895. évi február hó 1., 2. és 3. ik napjain Zilahon, a vármegyeház dísztermében jelmez-bazárt s ennek befejezéséül 1895. február 4-dikén zártkörű karton-bált rendez.

Alvinczen polgári körből alakult műkedvelő társaság Bakó Elek tanító vezetése mellett f. hó 20-án kitűnően sikerült jótékony célú műkedvelői előadást rendezett. Színe került Berczik A. „Paraszt kisasszonya.” A szereplők közül kitűnő játékkukkal s alakításukkal első helyen állottak: Bardócz Ida (Parasztkisasszony) és Bardócz Károly (Sánta Matyi). Bakó Elek, Leiszter Mihály, Szöcs Lujza, Ütő Biri, Wald Rózsa, Enner Ödön, Deutsch Armin, Derradelin Sándor, Bardócz Lajos, Wald Debora, Klein Pál s valamennyien dícséretreméltóan állottak meg helyüket. — Csak előre! Hiszen művelődnék, a hosszú téli estéket kedvesen mulatva s mulattatva töltik, és jótékony czélokra szép összeget gyűjtenek így.

A debreceni királysértés. A Kossuth Ferencz tiszteletére rendezett debreceni lakomán történt ismeretes királysértés ügye mégis a törvényszék elébe került. A budapesti törvényszék, mint a királysértés

vétésére illetékes bíróság, tudvalevő vizsgálatot indított annak kiderítése végett, hogy a lakomán ki rendelte meg a czigányoknál tus helyett a „Mégis huncut” kezdetű dalt. A vizsgálat azonban nem tudta a megrendelőt kideríteni s így az országos megbotránkozást kellett afféren királysértés miatt Rácz Károly czigányprímás kerül a vádlotak padjára, mint aki a nótát játszotta.

Deák Ferencz követi nyugtái. Erdekess két sárgult levél jutott napvilágra. Deák Ferencznek „interimális nyugle-vel”-e mind a kettő, melyeken a haza bősége, akkor még nemes Zalavármegye egyik országgyűlési követe, nyugtatja meg Herteleny Károly alispánt, hogy átvette tőle az országgyűlési diurnumokra s költségekre éven-ki-járó kétezer ezüstitforintot. Bemutatjuk itt szó szerint az egyik okmányt:

„Interimális Nyugtlevel.

Két ezer ezüst forintokról, melyeket J. Herteleny Károly Alispán és Országgyűlési Követ Ur J. Nemes Zala Vármegyének pénztárából én nyugtatványára felvévén, e mai napon Kezem és Számadásom alá adott oly végbül: hogy az Országgyűlési diurnumoknak és egyéb e-féle költségeknak fizetése időnként abból történjék, melyről is adom ezen nyuglevelemet Pozsonban Aprilis 3-án 1834.

Deák Ferencz Országgyűlési követ.

A milliomm testvére. A főváros közönsége még élénken emlékszik arra a nagy szenzációt keltő merényletre, a melyet Kurz Károly betűszedő követett el atyja Cséry Lajos székesfővárosi nagy vállalkozó, többszörös milliomm ellen, s midőn a merénylet nem sikerült, Kurcz, atyja személtára lötte magát fűbe. Kurcz által írt levél, melyet egy szociálistá lapból az összes fővárosi naplapok is átvettek, megfette az a lélektani problémát: mi indította őt atyja élete ellen történi. — Most ismét foglalkoztatja Cséry a közvéleményt. Csurgó somogyi megyei községből veszi a hirt a „Somogyi Újság”, hogy oda a szegényházba hozták a község t. h. Cséry édes testvérét, ki csurgói illetőségű. Ott koldul most, házról-házra járva gyűjti a filléreket és koldulásból tengeti nyomorúságos életét. A szegényháznak 600 forintra szaporodott fel Cséry tartási díja és mikor ezt — mint legközelebbi rokонтól — Cséry Lajostól kérték, elutasították a szegényházat, mely Csurgó községben hajtotta be a 600 forintot. De mert nem akartak újabb főlzaporodás esetén újra Cséryhez vagy a községhez fordulni, kitétek a szegény embert a szegények házából.

Vaszary Kollós hercezpri-más, mint részvételét és estülnek, tegnap óta ágyban fekvő beteg. Bája, mely kisebb fokú, meghűlésből származott, ugyan nem súlyos, de orvosa, minden nagyobb bajlekerülése végett az tanásoolta neki, hogy pár napig maradjon ágyban.

Tömeges mérgezés. Svatan ki-kötőből az a hír érkezik, hogy ott egy magasabb hivatalnokot és 24 személyből álló kíséretét megmérgezték. A szörnyű esemény előzménye az, hogy mult év október havában egy faluban gyilkosságot követtek el. A hatóság, a mely Kinában egyszerűsind halottkémii tisztet is teljesít, elindult a vizsgálat megejtésére. A bizottság eljárása a falu legöregebb emberének házában folyt le és ott volt elszállásolva a bizottság is. Az első étkelés után azonnal észrevették a mérgezési tüneteket és még az nap meghaltak mindnyájan. Kiderült az is, hogy valaki azt a kutat mérgezte meg, a melynek vízával főzték a bizottság ebédjét. A legbehatóbb vizsgálat sem vezetett eddigelő nyomra.

Milan és Natália kibékülése. A „Kölnische Zeitung” belgrádi levelezője megerősíti azt a hirt, hogy Sándor király azért utazik Biarizba, hogy anyját Belgrádba visszahozza és Milan királylány kibékítse. Ezen kibékülés, valamint a két király jelenléte Szerbiában az országban uralkodó antidinasztikus mozgalnak folytán válik szükségessé.

Zichy Herman gróf — szerkesztő. Most, hogy a New-Yorkban megjelenő „Amerikai nemzetör” szerkesztője, Székely Gusztáv meghalt s e miatt valószínűleg a lap is megszűnik, helyébe egy új magyar lap keletkezik. Az új lap szerkesztője Zichy Herman gróf lesz, ki csak az imént vándorolt ki az új világba. A lap, melynek Magyar Híradó lesz a czime, programjau azt tűzi ki főkép, hogy a messze idegenben élő magyarokban ápolja a hazaszeretet lángját és hogy a nemzetiségi villongásokat, melyeket Amerikában is sok helyen lehet észlelni, a Magyarországból bevándorlók közt elfojtsa.

Egy regényes házasság vége. A detroitii törvényszék a napokban prózai módon vetett véget egy házasságnak, a mely a legregényesebb viszonyok között kötöttet meg. Körülbelül tiz évvel ezelőtt egy White nevű zongorahangoló elsőkötetett Hurley milliomm leányát. A szűlők eleinte tudni sem akartak az ifjú párról, de végre is meghajoltak a fait accompli előtt és White néhány hét mulva, a milliomm Hurley veje beöltöztött apósának egyik pompás palotájába. Boldog évek következtek most a szerencsés zongorahangolóra, míg a nagy jólétben, megfelledezett a házastársi bűségről. Apró hűteléseinek azonban nyomára jöttek! Apósa

kidobta a házából a törvényszék elválasztotta a feleségétől és White most folytathatja, a hol tiz év előtt elhagyta, az elromlott zongorák felhangolását.

Popini Albert, Budapesti gymn. tanár előfizetési felhívást bocsátott ki „Horatiusról” című munkájára, mely a magyar-óvári gymnasium 1891—1892 évi értesítőjében jelent volt meg. Már azon időben ugy a „Philologiai közlöny”, mint a „Magyar Szemle” kitüntetőleg kedvező bírálatot közöltek e munkáról — s a tudományt kedvelők és klasszikus költészettel foglalkozók érdekelk fogadják ennek megjelenését. Március hó végén lesz szétküldve s előfizetési ár 1 korona — jelentékenyen olcsóbb a bolti árán!

Bécs város báija szerdén este folyt le a városháza termeiben a szokott pompával és fényvel. 9 és fél órakor megjelent a bálon Ferencz József király, Paar gróf és Bolfras hadsegédek kíséretében. A királynak Gröbl polgármester bemutatta a ladypatronesseket. A király mindegyik hölgyhöz intézett néhány szót. Dr. Kaposi professzorral való beszélgetésben megemlékezett a király a királyné algiri tartózkodásáról is, melyet az idő kellemetlensége megrövidített. 10 és egy negyed órakor hagyta el a király a báltermet s a szép tünepélyre nézve teljes meglegedését fejezte ki.

Borzalmas öngyilkosság. Borzalmas módon vetett véget életének tegnap éjjel Bécsben egy szerencsétlen leány. A XVI. kerületben, az Yppen-platz 8. száma alatt lakott Köhler Francziska, egy főhadnagynak a leánya, a ki csak öt hónap előtt került ki az elmegyógyintézetből. — Rögeszméje volt, hogy egy lakásban sem szabad maradnia egy hétnél tovább, mert üldözői halálra keresik. A mikor állapota javult, elbocsátották az intézetből. — A viszontagságos életű 50 éves leány, a ki fiatal korában gondos nevelést kapott, a tébolydából való kiszabadulása óta a legnagyobb visszavonultságban élt szerény lakásában. Tegnap reggel az ajtaja előtt elhaladók hörgést hallottak szobájából, s amikor az ajtót feltörték, ketté hasított fejfejjel, haldokolva találtak a padlón. A szerencsétlen egy fejével zúzza össze koponyáját, hogy agyvejeje kifolyt.

A magyar folyam- és ten-gerhajózási részvénytársaság megalakulása után az ujonan választott igazgatótanács is azonnal meg fog alakulni és a mint halljuk Széchenyi Pál grófot fogja elnökévé választani. Az új hajózási vállalat vezérigazgatója, a mint értesülünk, Horváth Elemér osztálytanácsos, a pénzügyminiszterium hiteltügyi osztályának vezetője lesz.

Keresd az asszonyt. Casimir Périer ur, a franciaia köztársaság volt elnöke szép ember. A szeme s a bajusza olyan, hogy az asszonyok napokig róla ábrándoznak ha meglátták. Hát még a párisi asszonyok! A párisi asszonyok szereték Casimir-Périer urat, s Périer ur is szerette az asszonyokat. Az emberek szeretik a nagy események végső okait kutatni, s az asszonyokra mint vég-okokra szivesen vezetik vissza a dolgokat. Keresd az asszonyt! Cherchez la femme! Miért köszönt le oly hírtelen Périer ur?... Keresd az asszonyt!... S keresték... És megtalálták. Madame de Périer közvetlen a lemondás után beadta a való keresetét a férje ellen. Vajjon miért? A lemondás s a válás biztosan kapcsolatban van... A multkorában meghalt egy hírneves politikus, kit a franciaia kamara, holta után azzal tisztelt meg, hogy övezgének tekintélyes nyugdíjat szavazott meg. A pletyka azt híresztelte az esetről, hogy a nyugdíjat a köztársasági elnök eszközölte ki. Miért? kérdezte a kíváncsi világ. Keresd az asszonyt, volt rá a felelet. Az elnök ur nemcsak a férjnek volt jó barátja, hanem az asszonynak is... tudjuk már az efféle dolgokat. A pletyka az elnöknek fülebe jutott. De nem akart világraszóló botrányt előidézni, rávette férjét, hogy mondjon le. S az elnök ur lemondott, a valóper megindult, Faure Felix lett az elnök, Franciaország óriási válságnak néz elébe...

Szerkesztőségi üzenetek.

G. urnak. A szépek névsora elkésve érkezett be s csak ma adta át a kiadóhivatal. Kinyomatni tehát már nem lehet. Kiadjuk majd a jövő alkalommal, a mikor remélhetőleg ismét együtt lesz az a szép női társaság a kereskedők újabb mulatságán.

Merkur. Deés. Meggyőződésünk, hogy joggal számíthatunk a tiszta közvéleménnyel mindenkor egyértelmű törekvéseinkben tovább is a közönség szives támogatására, anynyival inkább, mert munkát, áldozatot nem kimélve, tartalmas hirlapot adunk olvasóink kezébe.

Gibicznek, Lapunk egyik barátja 4 osztályba sorolja a kibiczeket és pedig a következő képen:

1. Nevető kibicz. Pofonvághatnám képe van, mert mindig mosolyog. Mindegy neki, ha tereztől bélára megbukol, vagy blank felsővel a partra evészéskés ő mindig nevet, mintha a talpát csiklandoznák. Játék közben rébuszokat ad fel, zsidó anekdotákat mesél s ha történetesen megunod hallgatni és a pokolba küldözgeted, azzal bosszant, hogy a nyerőt hazafelé csalogatja.

2. Éneklő kibicz. Ez nem nevet, hanem csak énekel; s ha látja, hogy haragszol rá, felhagy az énekléssel és a helyett dúdolgat. Ha

dühösen oda szösz hozzá, hogy „Kerem, vagy játszunk, vagy énekeljünk!” azzal felel: „Jól van, hát énekeljünk!” és ezt a két szót úgy kitrillázza, hogy a guta környéke.

3. Nyavalyás kibicz. Így nevezik a peches kibiczeket. A hová leül, ott nem terem fű; azt mondják, hogy a ki mellett helyet foglal, az quart ász bélára is megbukik. És a nyavalyásnak meg van a jó szokása, hogy déltől estig egy helyben marad. Olykor-olykor meg akar pumpolni, pedig jól tudja, hogy vesztes. Ha elkergeted magadtól, szépen elsomfordál, de nem sokára újra a hátad mögé kerül és ott marad, míg csak egy krajczár van a zsebedben.

4. Dühös kibicz. Ő dirigálja a játékokat. Borzasztóan összesid, ha tévedésből más helyett osztasz s ha rosszul játszol, irgalmatlanul oldalba bök. A játszma után ingerülten disputál, hogy így, meg úgy kellett volna játszani.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

A függetlenségi és 48-as párt értekezlete.

Budapest, jan. 25.

A függetlenségi és 48-as párt értekezletet tartott tegnap Justh Gyula elnöklete alatt.

Justh Gyula elnök bejelentette, hogy Bornemisza István belépett a függetlenségi pártba.

Jelentette továbbá, hogy Bánffy Dezső miniszterelnök hivatalosan tudatta a párt elnökségével, hogy a kormány ujjalog indemnyit fog beterjesztteni.

A párt abban állapodott meg, hogy az inepemnyit a kormánynak nem szavazza meg. Ezután az ujjonezjutalék megújulását tárgyalták.

Ugron Gábor azt indítványozza, hogy mivel a katonai büntetőtörvénykönyv és eljárás, valamint a becsületbírósági eljárás reformja késik, az ujjonezjutalékot ne szavazzák meg.

Ugron Gábor indítványát a párt elfogadta. Elhatározta továbbá a párt, hogy kifejtve a véderőtörvény 25 paragrafusában tájalt sérelmeket. Javaslatait be a 25. paragrafus eltörlése iránt.

Kérni fogja továbbá a párt a 49-iki honvédek nyugdíjalapjának négyszázezer forintra való felemelését.

A honvédelmi költségvetést a párt általánosságban sem fogadja el álláspontjának kifejtésével Lakatos párttagot bizza meg.

Szociálisták Nagy-Becske-reen.

Budapest, jan. 25.

Nagybecskerekéről jelentik, hogy Eperjessy Antal ottani „asztalomestert, a szociálisták vezérét a rendőrség elfogta, mert a nép közt ezrével terjesztett lázító iratokat. Az iratokat elkobozták.

Udvari bál.

Budapest, jan. 24.

Bécsből jelentik: Ma este a Hofburg redout-termeiben fényes udvari bál volt. A bál előtt a király a diplomáciai kar tagjai közt cserelt tartott a kis márványteremben, hol az új diplomatákat bemutatatták Mária Terézia főhercegnőnek.

Kilenc órakor zsufolya voltak a termek, festői egyenruhák, káprázatos toalettek voltak láthatók.

Pont 9 órakor jelentették, hogy jön az udvar.

A zenekar az osztrák himnust játszotta. A király Mária Terézia főhercegnőt vezette karján, Károly Lajos főherceg Mária Annunciata főhercegnővel jött, Ferencz Ferdinánd a praesumptiv trónörökös Izabella főhercegnővel, Ottó főherceg Klotild főhercegnővel, Lajos Viktor főherceg Mária Lujza főhercegnővel.

Aztán következtek: Frigyes és Rajner főhercegek, Wittenbergi Vilmos herceg és Fülöp szász-köburgi herceg.

Az első négyes után a kis redut teremben bemutatatták Mária Terézia főhercegnőnek az új udvarhölgyeket.

Országgyűlés.

Budapest, jan. 25.

A képviselőházban ma folytatták a kultusz-tárca tárgyalását.

Veress József, Sima Ferencz és Zichy Jenő rámutatott a minisztergyöngye programjára s kijelentették, a költségvetést elfogadják ugyan, de nem a miniszter iránt való bizalomból.

A kormánypárt álláspontját Pap Géza és Prileszki Tade védelmézték.

Uj államtitkár.

Budapest, jan. 25.

Lukács László, pénzügyminiszter államtitkárja, Gräunzenstein miniszteri tanácsos lesz.

Egy láda illuzió.

Beléptem Carneval hercege debreczeni szobájába.

— Fenség megengedi . . .

— Csak hadja barátom a címzést, a demokraczia mai világában. Rég elmúlt az az idő, mikor megilletett; mikor még fiatal, meleg olasz véremet nem hűtötte le a cosmopolita blazirtság; mikor még „postillon d'amour” voltam, nem pedig házasság közvetítő. Nem marad már semmi a régi dicsőségéből, egy kis kopott jó kedven kívül — a mint láthatja.

A szoba csakugyan nem volt hercegeleg berendezve. Kopasz, meszelt falán egy csomó divatból kimenetillan ordó és valami ócska Bazar mellékletéből kivágott, érdekelt álarozos jelenet. A szegletben egy verklein frakk, cizlinder és fehér keztyű voltak előkészítve.

A herceg egy ócska, veres bársony karékban ül.

— Látom, hogy modern ember és nem csodálkozik. Üljön le hát.

Körülnéztem, hogy hova — de csak egy nagy uti-koffert láttam, mely alkalmas ülőhelyül szolgálhatott. — Éppen elakartam foglalni, mikor ő fensége gyorsan figyelmeztetett, hogy vigyázzak, mert betörhetik a fedelet, — pedig összes farsangi készlete benne van.

Nem akartam kérdezősködéssel illetlen-kíváncsiságot el árulni s egyszerűen fölemeltem a láda fedelét. Egészen üres volt.

A háziur felé fordultam,
— Csalódik — felelt ő kérdő pillantásomra. Nem üres az a láda.

Figyeljen csak!

Mellém lépett, gyorsan belenyúlt s valami végtelen könnyű, libegő szövetet húzott ki belőle. Első pillanatban azt hittem, valami csodás, új báruha szövet — de nem . . .

A Carneval keze érintése alatt csaknem magától szállott ki, gomolygott elő a csodás könnyű lágy fátol — néhol elvékonyodva, hogy csak egy meglehetősen tetszett a hűs légben — majd gazdagabban és szélesebben hullámozott elő mindig több-több a kifogyhatatlan ládából.

Már nem fért a padlón — már a fél szoba megtelt vele — lassan libegni kezdett, mint vallami finom köd, fűszált a menyeeztig, gomolygott, még újra szétfolyt, szétterült szemeim előtt, mint egy nagy sűrű s mégis átlátszó pókhaló, melyen itt-ott megragogyott egy harmatcseppehez hasonló rózsaszín foltocska.

Látta, régen az egész ilyen rózsaszín volt és ilyen csodálatosan csillogott, de persze annyi év óta a sok használat tönkre tette a színt. A csalódás keserű könnyei is eláztatták egy részét — az unalom, a blazirtság, a számítás sok helyen széthasogatták, az etikett meg elkopott belőle, hogy az üres hinságot öltöztessen rongyokba, azt hitte, hogy így talán könnyebben fér a szívébe. Nem rózsaszín bárányfelhő most már a bálba menő fiatal lányok egén.

Hanem az én koromban még a rongyos is jó szolgálatot tesz.

A másik pillanatban mintha valami meleg lehetett volna arcomat, — úgy éreztem mint ősszel a légbeszáló pókhaló érintését homlokomon. — Carneval rám dobta fátolát.

Tisztán átláttam rajta — de nem, mégis elszűrkült a szoba, — aztán rózsaszínesezni kezdtek a falak, mint napkeletkor az ég alja, mindig szélesebb lett a tér körültem, mindig jobban távolodtak a falak, mintha jóleső szédülés fogott volna el.

Édes tánczene szólalt meg körülöttem, csak nem abból az csóka verkleiből talán? — először halkán, aztán mindig jobban, erősebben. Az a roz kis színes nyomat nincsen a falon többé, melyen egy ragyogó bálterembe nyílik kilátás; az urak hajlonganak, a hölgyek nevetgélnek, szinte hallom megjegyzéseiket, hiszen magam is köztük vagyok, mosolyogva és hajlongva.

Hogyan, hát nincsenek itt falhoz támaszkodó, ásitó fiatal emberek, könnyeiket büszkén visszafőtő, nem tánczó leányok, izzadva robotoló tánczosok, keserűen kritizáló mamák, ruháikkal versenyző divatkisasszonyok, kártyázó férfiak és hűdítáikkal büszkélkedő fiatal asszonyok? Hogyan, hisz ez nem vásár, hanem mulatság? hiszen ez ideális bál! Csupa kedély és bizalmasság! Maga Carneval egy vén roué, negyében, — hamis fogakkal és kifertett szemöldökkel: parókája le volt téve s így homloka meglepő, sőt imponáló nagyságot mutatott.

Egy fiatal hölgy kihuz egy virágot csokrából s felém nyújtja.

Gyorsan el akarom venni — és nincs előttem senki se, csak a ködszerű szövet hever a földön, a mint Carneval hirtelen elvonta arcom elől.

— Mily szeles — szólalt meg szemrehányóan — csaknem szétépte heves kézmozdulatával.

— Mily csalódás, mondom én, — milyen szemfényvesztés.

— Csak maradjon az elsőnél — nevet Carneval — az emberek úgy is mindig csalódást emlegetnek, valahányszor az illúzió fátyla lehull szemükről.

Megvigasztalódva hagytam el Carneval szobáját. Bármit mondjanak a bölcsek, van annyi illúzió e herceg ládájában — ha szürkés és szakadozott is — a mennyi elég lesz még egy pár farsangra.

R. E.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozvart, 1895. szombat, január hó 26-án.

Harmadszor:

Szókimondó asszonyság.

(Madame Sans-Gêne.)

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadó lap tulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyílttér.**Hamisítatlan vaj.**

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására juttatni, hogy **bécsi művaját** üzletemben nem tartok, hanem kizárólag

Erdélyi édes tejből készült

TEA-VAJAT,
1/4 kilós táblákban 35 kr-ért darabonként.

A kinek igazi jó vajra van szüksége, szíves rendelését kérem.

HIRSCHFELD SÁNDOR,

(1—x) fűszer- és csemege-kereskedése.

FIÓK-ÜZLETEM

(főtér, Gr. Teleki-ház)

egészen ujonnan való berendezése czéljából

pár napig szünetelni fog.

Tisztelettel kérem t. vevőimet, hogy ez idő alatt szükségleteiket:

főüzletemből

(főtér, Tivoli-épület)

méltóztasának beszerezni.

Kolozvart, 1895. január 25.

(1—1) **KÓNYA SÁNDOR.**

H I R D E T É S E K.

Sz. 10—1895.

57. (1—1)

Pályázati hirdetmény.

A magas kormány által engedélyezett nyilvános jellegű magán női ipar-iskolában szükséges munkatautónői állás betölthetése végett pályázatot hirdetek.

A pályázati kéréshez ipar-munkatanítónői, vagy munkamester-női oklevél csatolandó. Azok a nők, kik a felsőruha-varrásban jártasabbak, a kinevezésnél előnyben részesülnek.

Pályázati határidő a hirdetmény első megjelenésétől számított két hét.

Évi fizetés 300 frt, vagy teljes ellátás és 120 frt.

Tordán, 1895. évi január hó 23-án.

Létay Etelka,

nő-ipariskola tulajdonos.

Sz. 352—1894. végr.

54. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az oklándi tekintetes kir. járásbíró 1894. évi 2704. polg. számú végzése következtében Bence Márton oklándi ügyvéd által képviselt bardóci Gáspár János javára fűlő Nagy Imre ellen 400 frt s jár. erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás útján 1894. évi december hó 18-án lefoglalt és 511 frt 15 kr-ra becsült 2 ökör, 1 ökör-tinó, 8 juh, 2 tehén, 2 sertés, 2 székér, 1 eke, 15 kalangya szalma, 5 székér széna egy kazalba, 6 hektó zab, 1 1/2 hektó törökbuza, 2 szuszék, 1 fali-óra és többféle gazdasági eszközökből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbíró 3080—1894. számú végzése folytán 400 frt tőke követelés, ennek 1890. évi március hó 2-ik napjától járó 6% kamatai és pedig összesen 50 frt 41 kr-ban bíróság már megállapított költségek erejéig, Fülében, a végrehajtást szenvedő házánál leendő eszközölésére 1895. évi február hó 16-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §§-ai értelmében, készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is el fognak adatni.

Kelt Oklándon, 1894. évi január hó 21. napján.

LŐRINCZI KÁROLY,
kir. bírósági végrehajtó.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen

megbízható hatású szer a

RÉTHY gyógyszerész

PEMETE CZUKORKÁJA,

mely a nyálkát feloldja s a köhögést csilapítja. Kellemes íze folytán gyermekek is szívesen veszik.

1 doboz ára 30 krajczár.

Kapható minden gyógyszerertárban.

Főraktár **TORÖK JÓZSEF** gyógyszerésznél Budapesten.

5 dobozzal 1 frt 50 kr-ért bérmentve küld a „Sashoz”
címzett gyógyszerertár **B.-Csabán.** 39. (4—10)

A SZEKELYFOLDI ÁSVÁNYVIZEK PARATLANJA!

„RÉPÁTI”

a legjelesebb égvényes gyógy-savanyuvíz,
mely kiválóan szerencsés vegyi összetétele, rendkívül dús, főleg kötött szénsav tartalma és kellemes íze folytán, ritkítja pártját a kontinensen.

Első rangu gyógyital

emésztési és vizelési nehézségeknél, vese- és gyomorbajokban, gyuladással hólyag- és köszvényes bántalmak ellen stb.

Főuri kedvencz ital,

határozottan a legkedvesebb pezsgő borviz!

Mint a belső szervek betegségei ellen legkellemesebb és leghatásosabb s egyszersmind legolcsóbb gyógyító szer, úgy is mint páratlan élvezeti italt a „répáti” ásványvizet minden céltudatos elfogulatlan ivónak rendes használatára lelkiismerettel ajánlhatom.

Mindig friss töltésben kapható **Kolozvart** főraktáron:

Segesváry és Társai uraknál,
az ásványviz-kereskedésekben és minden jelesebb vendéglőben.

667. (58—*)

Tisztelettel a gyógyforrás kezelője:

GYÖRGY JÓZSEF,

[Háromszékmegye.] Bodokon. [Háromszékmegye.]

MATUTSEK JÓZSEF

27 év óta fennálló

férfi-, női- és gyermek cipész-üzlete,
KOLOZSVART,

Főtér 32-ik szám alatt (a volt HUTFLESZ-féle üzlethelyiségben).

Megrendelések beküldött mérték vagy lábbeli minta után a legjobb anyagból és divat szerint, lehetőleg gyorsan teljesítetnek.
3. (15—x)

KOROND-FÜRDŐN

az egyedüli

NAGY VENDÉGLŐ

három egymásutáni idényre,

előnyös feltételek mellett

egy jó vendéglősnek kiadó.

Ajánlatok **Gáspár Gyula** fürdő-tulajdonos-hoz **Marosvásárhelyre** intézendők.

56. (1—3)

TÜZIFA.

Kitűnő minőségű száraz tölgyfa,

Kolozsvárra házhoz szállítva, hosszú ölenként

17 frt 50 kr-ral,

tömeges átvételnél árkedvezményvel.

Megrendelhető:

Szakáts Miklós ispánnál,

Gyaluban.

52. (2—x)

A bécsi nemzetközi élelmezési- és hadsereg ellátási kiállításon
„Wien-Rotunde 1894.” kitüntetéssel!

BODOKI

„MATILD-FORRÁS”

kristálytisza égvényes vasas savanyuvíz.

Vérszegénységen alapuló betegségeknél, a gyomor és az idegrendszer bántalmainál és női bántalmaknál megbecsülhetlen gyógyhatású kellemes ital! Legfelségebb ízű „borviz” — a maga nemében páratlan hatású „gyógyító víz”!

Elsőrangú acél-forrás!

a melynél tisztább, egészségesebb és kellemesebb, de mindenkélt olcsóbb ásványvizet képzelné sem lehet.

Egy literes üveg viz ára üvegcsereléssel 10 krajczár.
10 üveg, vagy nagyobb mennyiség vételénél megfelelő árkedvezmények.

Kolozvart főraktáron:

SEGESVÁRY és TÁRSAI uraknál.

Tisztelettel:

GYÖRGY JÓZSEF, a forrás kezelője.

925. (30—x) (Háromszékmegye) **BODOK** (Háromszékmegye.)